

Lähtettäjä: vesa.lansman@pp.inet.fi
Vastaanottaja: Kirjaamo MMM
Aihe: Lausuntopyyntö Suomen ja Norjan välisen kalastuksesta Tenojoen vesistössä tehdyn sopimuksen allekirjoittamisesta
Päivämäärä: 3. elokuuta 2016 13:11:47

Maa – ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO
3.8.2016

Utsjoella

Vesa Länsman
Jorinjalka 2
99980 Utsjoki
puh. 040-7296 176

Lausuntopyyntö Suomen ja Norjan välisen kalastuksesta Tenojoen vesistössä tehdyn sopimuksen allekirjoittamisesta

Arvoisa vastaanottaja,

Allekirjoittanut toimii kesäaikana oto. lohensuotajana Tenojoella, lisäksi olen Utsjoen kunnanvaltuuston jäsen. Perheemme omistaa osuuksia alakönkällä pato-oikeuksia sekä verkko-oikeuksia. Olen kalastanut Tenojoella yli 35 vuoden ajan ja Tenon lohikantojen turvaaminen on tärkeää ja pidän sitä hyvänä ajatuksena. Keinoista olen eri mieltä.

Mielestäni ministeriössä eikä neuvottelijoilla ole oikeaa tietoa Tenon lohen saalistusmääristä ja sen jakautumisesta. Tenojoen lohiseuranta- ja tutkimustyöryhmän 2015, sinänsä arvokas raportti, sisältää myös tutkijoiden toteamana (luku 6) saman asian. Raportti perustuu merkittävässä määrin arvioihin (mm. saalis-ilmoitukset antavat nykyisin täysin väärän kuvan tilanteesta). Ennen kuin lohienkalastusta ryhdytään rajoittamaan, pitää Tenojoen vesistöön rakentaa lohilaskurit kuten raportissa esitetään. Lisäksi laskurit on rakennettava myös Tanabrun sillan kohdalle sekä Utsjoen sillan kohdalle. Näitten laskureitten kustannus ei ole suuri ja laskureista saatava tieto olisi todella arvokasta. Lisäksi saalisilmoitukset on muutettava pakolliseksi jo ensi vuonna, kuten sopimusesityksessä esitetään. Jo yhdessä vuodessa vertailu nykyiseen tietoon ja laskuritietoon antaa oikean kuvan Tenojoen lohikannan tilasta.

Esitän, että sopimuksen voimaantuloa siirretään ainakin yhdellä vuodella, jotta näin saatava oikea tieto on käytettävissä.

Lohen ja lohiturismin merkitys Utsjoen kuntalaisille on kesäaikana erittäin merkittävä. Jos sopimusta ryhdytään kuitenkin soveltamaan, niin nyt neuvotellussa sopimukseen on useita puutteita. Puutun niistä tässä muutamaan.

1. Pelkästään Norjassa sijaitsevan jokiosuuden kalastuksen sääntely on aivan liian epämääräisesti ilmaistu. Tätä osuutta on säänneltävä samoin kuin yhteistä osuutta.
2. Esitettävä poolijako näin isossa joessa ei ole toimiva eikä tuo mitään lisäarvoa kalastuksen sääntelyyn, ainoastaan hankalia lupa- ja kalastusjärjestelmiä. Poolijako on siis poistettava.
3. Lupamyynti ja saatavuus on epämääräisesti määritelty. Nyt suurin osa Tenolla paikallista soutajaa käyttävä varaa päivänsä jopa vuoden etukäteen, jotta ko. soutaja on käytettävissä ko. ajankohtana. Luvan saanti paikallista soutajaa käyttävälle on turvattava varaamalla kiintiö paikallisille soutajille. Tämä on helposti toteutettavissa.
4. Kalastusaika vapavälinein voisi olla turistien osalta 15.6 - 5.8. ja paikallisten osalta 20.5 - 5.8. Elokuussa pyydyt lohet eivät mielestäni ole enää syöntikelpoisia. Lisäksi kokemukseni mukaan elokuun alkupuolella nimenomaan naaraslohet käyvät hyvin vapapyydyksiin kutureviirin puolustuksen

takia.

5. Kalastusajan vuorokausikohtaista pyyntiaikaa voi myös hyvin muuttaa siten, että turistit saavat kalastaa esim. klo 23 – 12 tällöin majoitus ja ravitsemisyrittäjät eivät kärsi niin paljon.

6. Pykälässä 27 rajoitetaan mm. alakönkäällä verkolla ja padolla kalastamista. Jos ei ole kalastanut vuosina 2013-2015 niin ei voisi kalastaa enää ollenkaan. Tarkoitetaanko tällä kalastajaa vai kalastusoikeuden hyödyntämistä?

Lopuksi:

Jos halutaan oikeasti vähentää kalastuspainetta Tenajoesta, niin valtioiden tulisi "ostaa" Norjan sekä rajajokiosuuden suuret kalapadot määräaikaaisesti pois. Kiistämätön totuus on, että nykyisin yksi pato Norjan puolella pyytää saman verran lohta kuin satojen turistien koko kesän vapapyynti. Näillä lupatuloilla voisi helposti maksaa patokorvaukset pato-oikeuden hallitsijoille.

Ystävällisin terveisin,

Vesa Länsman